

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžp/24/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200965
Dátum vydania rozhodnutia:	03.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012200965.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: L.Z., T., proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, Lamačská cesta 8, Bratislava (pôvodne Obvodný úrad Bratislava), za účasti: 1. Mgr. D. I., E., 2. JUDr. C. I., E. v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A-2011/1584-DLD zo dňa 27. mája 2011, konajúc o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/99/2012-46 zo dňa 14. júna 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/99/2012-46 zo dňa 14. júna 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobkyni a ďalším účastníkom konania právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením zastavil konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4S/99/2012 podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). V dôvodoch uznesenia uviedol, že v ustanovení § 59 ods. 1 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 50/1976 Zb.) je okruh účastníkov vymedzený tak, že pre postavenie účastníka konania nepostačuje vlastnícke alebo iné právo k susednej nehnuteľnosti, ale musí byť splnená aj druhá podmienka, že vlastnícke právo alebo právom chránené záujmy alebo povinnosti suseda môžu byť stavebným povolením dotknuté. Túto otázku posudzuje stavebný úrad podľa okolností konkrétneho prípadu a na základe toho vymedzí okruh účastníkov konania. Spôsob užívania verejnej komunikácie vylučuje, aby boli pozemky k nej príslušné dotknuté a to jej užívaním, alebo na nej vykonávanými stavebnými prácami. Z katastrálnej mapy mal krajský súd preukázané, že namietaná prípojka sa nachádza na verejnej komunikácii a stavebník týchto prípojok v zmysle § 58 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. nemusí preukazovať oprávnenie na ich umiestnenie vo verejnej komunikácii. V žalobe namietaná stavba nachádzajúca sa na parcele č. 2125/2 a 2127/26, ktorá je vo vlastníctve stavebníkov, bezprostredne

nesusedí s pozemkami vo vlastníctve žalobkyne, medzi týmito stavbami je verejná komunikácia a teda práva a právom chránené záujmy žalobkyne nemôžu byť v žiadnom prípade dotknuté obmedzením výhľadových pomerov na strane žalobkyne. Z týchto dôvodov postupoval správny orgán v súlade so zákonom, keď žalobkyňu nepribral ako účastníčku konania, a teda jej ani rozhodnutia vydané v stavebnom konaní nedoručoval.

Uznesenie krajského súdu napadla žalobkyňa odvolaním, v ktorom uviedla, že v zmysle zákonných ustanovení § 59 ods. 1 písm. b/, § 61 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb., § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok) boli práva a právom chránené záujmy žalobkyne napadnutými administratívnymi rozhodnutiami dotknuté a správny orgán pochybil, keď navrhovateľke neoznámil začatie stavebného konania, ktoré predchádzalo vydaniu týchto rozhodnutí.

Žalobkyňa uviedla, že je vlastníčkou NTL plynovodu DN 150, uloženého v príľahlej časti verejnej komunikácie. Vlastníctvo k tomuto plynovodu o dĺžke 108 m bolo preukázané rozhodnutím Okresného úradu Bratislava I č. ŽP-01143, 02748, 00183/99-E-H/158-Ká zo dňa 26.07.1999. V zmysle bodu 3. stavebného povolenia je určené napojenie stavby na inžinierske siete nasledovne: „Plynom bude objekt zásobený z existujúceho NTL plynovodu DN 150 vedeného pozdĺž Hrebendovej ul. vybudovaním NTL prípojky DN 32.“ Žalobkyňa v odvolaní uviedla, že považuje za preukázané, že žalobou napadnuté stavebné povolenie priamo zasahuje do vlastníckych práv žalobkyne. Súhlas Slovenského plynárenského priemyslu, a.s. ako správcu siete a z tohto titulu dotknutej osoby je právne irelevantný k otázke zásahu do vlastníckeho práva vlastníčky dotknutej časti NTL plynovodu. Žalobkyňa poukázala na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 19S/269/02-33 zo dňa 28.04.2003, v ktorom súd uviedol, že v zmysle § 139 ods. 2 písm. d/ zákona č. 50/1976 Zb. sa pod pojmom susedná stavba rozumie aj stavba na takom pozemku, ktorý síce nemá spoločnú hranicu s pozemkom, o ktorý v konaní podľa tohto zákona ide, ale jej užívanie môže byť navrhovanou stavbou dotknuté. Žalovaný si nesprávne vyložil pojem susedné pozemky a stavby tak, že ide len o pozemky, ktoré majú spoločnú hranicu s pozemkom, ktorý je predmetom správneho konania a stavby na týchto pozemkoch (§ 139 ods. 2 písm. c/ zákona č. 50/1976 Zb.), pričom sa vôbec nezaoberal pojmom susedná stavba definovaným v § 139 ods. 2 písm. d/ zákona č. 50/1976 Zb. Žalobkyňa však nepochybne osvedčila vlastnícke právo k susednej stavbe, napriek tomu sa účastníctvom žalobkyne v stavebnom konaní, ako vlastníčky susednej stavby, žalovaný správny orgán vôbec nezaoberal, preto sú vydané rozhodnutia nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. V zmysle rozsudku krajského súdu č. k. 19S/269/02-33 zo dňa 28.04.2003 pre účasť v správnom konaní nie je podstatné to, či skutočne príde k zásahu do vlastníckeho práva, ale postačuje i len možnosť, že k takémuto zásahu môže prísť. Medzi práva žalobkyne nesporne patrí i právo na nerušené užívanie nehnuteľnosti a právo na ochranu proti akýmkoľvek neoprávneným zásahom do vlastníckeho práva. Žalobkyňa, ako vlastníčka stavby rodinného domu, zapísanej na LV č. XXXX, je v zmysle § 139 ods. 2 písm. d/ zákona č. 50/1976 Zb. vlastníčkou susednej stavby, a teda jej v konaní prislúchalo postavenie účastníčky konania, a teda je aj osobou oprávnenou na podanie žaloby. Postupom súdu prvého stupňa, ako aj postupom oboch správnych orgánov, bola žalobkyni odňatá možnosť aktívne sa zúčastniť predmetného stavebného konania, resp. súdneho prieskumu napadnutých rozhodnutí oboch správnych orgánov. Žalobkyňa poukázala tiež na to, že z dokazovania vyplynulo, že realizovanou stavbou nebol dodržaný regulatív maximálne zastavanej plochy. Nesúlad s územným rozhodnutím je v rozpore s verejným záujmom a zároveň stavba umiestnená na väčšej ako povolenej maximálnej zastavanej ploche je stavbou objemovo mohutnejšou, priamo ovplyvňujúcou výhľadové pomery susedných stavieb, a teda nedodržaním záväzných limitov územného rozhodnutia je priamo ovplyvnený a dotknutý oprávnený záujem žalobkyne ako vlastníčky susednej stavby, a teda osoby, ktorej prislúcha postavenie účastníka konania, ktoré jej však bolo doterajším postupom súdu prvého stupňa a oboch správnych orgánov odňaté.

Žalobkyňa má za to, že nezákonným rozhodnutím súdu prvého stupňa a nezákonným postupom správnych orgánov pred vydaním a správoplatnením žalobou napadnutých rozhodnutí bola zbavená možnosti oboznámiť sa so stavebným zámerom, s dodržaním regulatívov územného plánu mesta a príslušnej zóny a uplatniť si v stavebnom konaní prípadné pripomienky a námietky. Takýto postup je

podľa žalobkyne v priamom rozpore so záväzkami Slovenskej republiky, vyplývajúcimi z Aarhuského dohovoru.

Na základe týchto skutočností žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/99/2012-46 zo dňa 14.06.2013 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril. Odvolanie žalobkyne mu bolo doručené dňa 12.08.2013.

Ďalší účastníci vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne poukázali na to, že žalobkyňa svoj argument týkajúci sa toho, že predmetná stavba nerešpektuje územné rozhodnutia nijakým spôsobom nepreukázala. Správne orgány oboch stupňov podmienku súladu projektovej dokumentácie pre stavebné konanie s podmienkami územného rozhodnutia posudzovali a jej splnenie vyhodnocovali v rámci svojej odbornej správnej úvahy v stavebnom konaní, v rámci ktorého boli vydané napadnuté administratívne rozhodnutia. Stavba rodinného domu bola realizovaná presne podľa podmienok územného rozhodnutia a stavebného povolenia, ktoré sa v ničom neodkláňa od podmienok územného rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdí.

Podľa § 58 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. stavebník podzemných stavieb podliehajúcich tomuto zákonu nepreukazuje vlastníctvo alebo iné právo k pozemku alebo stavbám na ňom, ak ide o stavby, ktoré funkčne ani svojou konštrukciou nesúvisia so stavbami na pozemku ani s prevádzkou na ňom a ktoré ani inak nemôžu ovplyvniť využitie pozemku na účel, ktorému je určený.

Podľa § 59 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. účastníkmi stavebného konania sú:

- a) stavebník,
- b) osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté,
- c) ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu,
- d) stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba,
- e) projektant v časti, ktorá sa týka projektu stavby.

Podľa § 139 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. pod pojmom „iné práva k pozemkom a stavbám“ použitým v spojení „vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich“ sa podľa povahy prípadu rozumie

- a) užívanie pozemku alebo stavby na základe nájomnej zmluvy, dohody o budúcej kúpnej zmluve alebo dohody o budúcej zmluve o vecnom bremene, z ktorých vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu,
- b) právo vyplývajúce z vecného bremena spojeného s pozemkom alebo stavbou,
- c) právo vyplývajúce z iných právnych predpisov,
- d) užívanie pozemku alebo stavby na základe koncesnej zmluvy, z ktorej vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu.

Podľa § 139 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. ak sa v tomto zákone používa pojem

- a) „stavba“, rozumie sa tým aj jej časť,
- b) „vlastník“, rozumie sa tým podľa povahy veci aj správca majetku štátu,
- c) „susedné pozemky a stavby na nich“, rozumejú sa tým pozemky, ktoré majú spoločnú hranicu s pozemkom, ktorý je predmetom správneho konania podľa tohto zákona a stavby na týchto pozemkoch,
- d) „susedná stavba“, rozumie sa ňou aj stavba na takom pozemku, ktorý nemá síce spoločnú hranicu s pozemkom, o ktorý v konaní podľa tohto zákona ide, ale jej užívanie môže byť navrhovanou stavbou dotknuté.

Podľa § 140a ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. dotknutým orgánom podľa tohto zákona je

- a) orgán verejnej správy, ktorý je správnym orgánom chrániacim záujmy uvedené v § 126 ods. 1, ak konanie podľa osobitného predpisu upravujúceho jeho pôsobnosť je súčasťou konania podľa tohto zákona, má naň nadväzovať alebo s ním súvisí,
- b) obec, ak nie je stavebným úradom podľa tohto zákona a konanie sa týka pozemku alebo stavby na jej území, okrem stavieb uvedených v § 117b,
- c) vlastník sietí a zariadení technického vybavenia územia a iná právnická osoba, ak to ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 49 ods. 1 písm. f/ zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí (ďalej len zákon č. 656/2004 Z.z.) oprávnený odberateľ plynu má právo na pripojenie odberného plynového zariadenia k prepravnej sieti alebo k distribučnej sieti, ak sú splnené technické a obchodné podmienky pripojenia k prepravnej sieti a k distribučnej sieti.

Podľa § 49 ods. 2 písm. a/ zákona č. 656/2004 Z.z. oprávnený odberateľ plynu je povinný podieľať sa na úhrade oprávnených nákladov prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prevádzkovateľa distribučnej siete, ktoré sú spojené s pripojením odberného plynového zariadenia k sieti.

Podľa § 49 ods. 3 písm. b/ zákona č. 656/2004 Z.z. koncový odberateľ plynu v domácnosti má právo na pripojenie odberného plynového zariadenia k distribučnej sieti, ak sú splnené technické a obchodné podmienky pripojenia k distribučnej sieti.

Podľa § 49 ods. 4 písm. a/ zákona č. 656/2004 Z.z. koncový odberateľ plynu v domácnosti je povinný podieľať sa na úhrade oprávnených nákladov prevádzkovateľa distribučnej siete, ktoré sú spojené s pripojením odberného plynového zariadenia k sieti; spôsob výpočtu týchto nákladov určí úrad.

Podľa § 2 písm. c/ bod 15. na účely tohto zákona sa rozumie v plynárenstve prevádzkovateľom prepravnej siete plynárenský podnik oprávnený na prepravu plynu podľa tohto zákona.

Podľa § 41 ods. 6 písm. f/ zákona č. 656/2004 Z.z. prevádzkovateľ prepravnej siete je povinný uzatvoriť zmluvu o prístupe do prepravnej siete a zmluvu o pripojení k prepravnej sieti s každým, kto o to požiadá, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k prepravnej sieti.

Žalobkyňa v priebehu odvolacieho súdneho konania doložila do spisu doklad o ukončení vysokoškolského štúdia druhého stupňa v odbore právo na Univerzite v Nice vo Francúzsku, ktorý bol nostrifikovaný rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, čím splnila procesnú podmienku konania stanovenú v § 250a O.s.p.

V prejednávanej veci bolo v prvom rade potrebné posúdiť otázku, či žalobkyňa mala byť účastníčkou predmetného stavebného konania. Zákon č. 50/1976 Zb. vymedzuje okruh účastníkov stavebného konania, avšak žalobkyňa nespĺňala ani jednu podmienku stanovenú v ustanovení § 59 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. S touto otázkou sa dostatočným spôsobom vysporiadal už krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia a k týmto dôvodom sa v plnom rozsahu pripája i odvolací súd s poukazom na § 219 ods. 2 O.s.p.

K argumentácii žalobkyne, že je stavebníčkou a vlastníčkou NTL plynovodu DN 150, vedeného pozdĺž Hrebendovej ulice na zdôraznenie správnosti záverov krajského súdu odvolací súd dopĺňa: Je pravdou, že v zmysle rozhodnutia Okresného úradu Bratislava I č. ŽP-01143, 02748, 00183/99-E-H/158-Ká zo dňa 26.07.1999 bola žalobkyňa stavebníčkou stavby: „plynovod DN 150“, zrealizovanej na pozemku parc. č. 21 514/1, 2116/2 a 2047/9 k.ú. E.. V roku 1999 bol predmetný plynovod daný do užívania spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Z uvedených ustanovení zákona vyplýva, že prevádzkovateľ siete - Slovenský plynárenský priemysel, a.s., uzatvára zmluvy o prístupe do prepravnej

siete a zmluvy o pripojení k prepravnej sieti s každým, kto o to požiada za splnenia podmienok prístupu a pripojenia k prepravnej sieti. Otázka vysporiadania vzťahov medzi stavebníkom prípojky plynovodu a prevádzkovateľom siete nie je predmetom stavebného konania.

Pre úplnosť posúdenia otázky, či žalobkyňa mala byť účastníkom predmetného stavebného konania je potrebné zdôrazniť, že zákon č. 50/1976 Zb. v § 59 ods. 1 písm. b/ stanovuje za účastníka stavebného konania aj toho, kto má vlastnícke právo k susediacim pozemkom a stavbám na týchto pozemkoch. Senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že výstavba prípojky plynovodu uvedenú zákonnú podmienku nespĺňa. V prvom rade z dôvodu, že predmetná plynová prípojka sa podľa predloženej dokumentácie nenachádza na povrchu susediaceho pozemku - na povrchu verejnej komunikácie, ale ide o stavbu vybudovanú pod zemským povrchom teda stavbu podzemnú. Len stavba nachádzajúca sa na povrchu susediaceho pozemku, môže vo vzťahu k jej vlastníkovi založiť procesné právo byť účastníkom takéhoto typu konania. Žalobkyňa nepreukázala, že by sa na povrchu verejnej komunikácie, ktorá bezprostredne susedí s pozemkom stavebníkov, nachádzala stavba patriaca do jej vlastníctva, preto jej právo byť účastníkom konania o povolení predmetnej stavby nevzniklo. Z uvedeného dôvodu nemohol súd postupovať v intenciách § 250b ods. 2 O.s.p. a preto príslušnému stavebnému orgánu neuložil povinnosť doručiť žalobkyni predmetné rozhodnutie.

K námietkam o nadmernej zastavanosti pozemku stavebníkov, či k zhoršeným výhľadovým vlastnostiam nehnuteľnosti žalobkyne, odvolací súd uvádza, že sa vzhľadom na uvedený záver k nim nebude vyjadrovať a to i z dôvodu, že otázky súvisiace s umiestnením predmetnej stavby boli posúdené v samostatnom administratívnom konaní a rozhodnutí, ktoré je spôsobilým predmetom preskúmania zákonnosti v samostatnom súdnom konaní a to za predpokladu splnenia zákonom stanovených procesných podmienok.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v rozhodnutí obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Prvostupňový súd postupoval správne, keď konanie vedené pod sp. zn. 4S/99/2012 zastavil s dôvodu, že žaloba je podaná neoprávnenou osobou, ktorá nemala v správnom konaní postavenie účastníka konania a ani v žalobe dostatočným spôsobom nepreukázala, ako mala byť napadnutým rozhodnutím ukrátená na svojich právach a oprávnených záujmoch.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobkyni nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže v konaní nebola úspešná. Rovnako nepriznal právo na ich náhradu ďalším účastníkom, keďže z ustanovení O.s.p. (250k ods. 1) vyplýva, že je možné priznať právo na ich náhradu len úspešnému žalobcovi.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.